

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilvántartási soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, október hó 2-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, október 2.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. A Kormin-patak mellett a harcok tovább folytak. Német és osztrák-magyar csapatok az ellenséget kiűzték Cernysz faluból, amelynek birtokáért a legutóbbi napokban heves harc dult. A tegnapi jelentésben említett foglyok száma 5400-ra emelkedett. Dícső része volt a sikerekben lovaságunknak, amely a szokott módon gyalog harcolt. Egyébként a tegnapi nap északkeleten jelentősebb esemény nélkül telt el.

Olasz hadszíntér. A tiroli harcvonalon tegnap általában csak tűzérési harc volt. A Sopra-Cornellától keletre fekvő területen (Roncognótól északra) az október 1-re virradó éjjel élénk puskatűz volt hallható. Ebben az étközvetben semmiféle csapatunk sem vett részt. A Cristello-szakaszon alpiniknek a Rauchkofel és Schönleutenwand közti nyereg ellen tegnap este intézett támadását rövidesen visszavertük. Ugyanígy végződtek a karinthiai harcvonalon a Malurehon és a Bombasch-Grabentől nyugatra (Pontafeltől északra) lévő hadállásaink ellen intézett ismételt támadások is. A tengermentés a Tolmeintől északra fekvő területen a harci tevékenység csökkent. Az ellenségnek a tolmeini hídfő ellen tegnap este intézett támadása tűzünkben összeomlott.

Délkeleti hadszíntér. A Száva-harcvonalon a Kolubara torkolata közelében útegeink az ellenség tűzérésének tüzelését viszonzva, sikeresen vettük tűz alá a szerb partmenti hadállásokat. Gorazdánál egy, mintegy 300 főnyi montenegrói csapatot üztünk el. Trebinjé-től keletre csapataink, határázó védműveink tüzeléséről támogatva, montenegrói területen portyáztak; megtámadták az ellenség előőrseit és megsemmisítették néhány raktárát. Höfer, altábornagy.

Berlin, október 2.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérrel: Az angolok ma éjjel megkísérelték, hogy az utóbbi napok harcaiban Loostól északra tőlük ismét elfoglalt területet ellentámadással visszavegyék. A kísérlet az ellenség súlyos, véres veszteségei mellett megúsult. Angrestől délnyugatra, Souchezről keletre, valamint Neuville-től északra visszavertünk francia támadásokat. A foglyok száma, amelyeket csapataink ezen az angol-francia támadási szakaszon elfogtak, 106 tisztre és 3642 főnyi légénységre emelkedett. Gépfegyverekben a szákmány 26 darab. A Champagneban a franciák Aubervillétől keletre délben széles arcvonalon támadtak. A támadás kudarcot vallott. Csak egy helyen hatolt be az ellenség állásainkba. Badeni testőrgaránátosok ellenben támadásba mentek át és egy tiszte és 70 közlegényt fogtak el, a többi elesett. Le Mesniltől északra és Ville sur Tourbetől északnyugatra visszavertünk francia támadásokat. A legutóbbi napok támadásainak elhárításánál Le Mesniltől északkeletre a 29. tartalékozred különösen kiűntette magát. Arrastól északra és a Champagneban lefolyt harcokban ejtett foglyok száma és

a szákmány tegnap 211 tisztre és 10,721 főnyi légénységre és 35 gépfegyverre emelkedett. Párisból Laon megtámadására indult repülőraj bombái egy asszony és egy gyermek halálát és egy városi polgár súlyos sebesülését okozta. Védőágyúink Laontól délre lelőttek egy repülő gépet, amelynek utasait elfogtuk. Egy másik repülőgép Soissons felett égve lezuhant.

Keleti hadszíntér. Hindenburg tábornagy hadserege: Postawytól északra lovasági harcok folynak. A Narocz-tó felől délre Spiagnánál és Wysnewtől keletre visszavertünk orosz előretöréseket. A szeptember 30-iki balul kiűtött veszteségteljes támadás után az ellenség abbahagyta az erősebb támadásokat. Csapatunk tegnap Smorgonnál három tiszte és 1100 közlegényt elfogtak és három gépfegyvert szákmányoltak.

Lipót bajor herceg hadserege: arcvonal előtt általánosságban nyugalom volt. Az ellenség itt is elállott a támadás folytatásától. Vonalaink előtt az ellenség sok halottja fekszik.

Mackensen tábornagy hadserege: Ujabb esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadserege: Czernys mellett, a Kormin-mentén, csapatunk rohammal elfoglalták az ellenséges állásokat. Az ellenséget észak felé vetettük, 1300 foglyot hagyott kezünkön. Az arcvonal egyéb helyén 1100 újabb oroszot fogtunk el.

Gróf Bothmer tábornok hadseregénél az oroszok a szeptember 29-ről 30-ára hajló éjszakán Tarnopoltól nyugatra áttörést kíséreltek meg. A kísérlet az ellenség igen jelentékeny veszteségei mellett teljesen megúsult. Egyik hadosztályunk 1168 oroszot temetett el eddig, 400–500 még arcvonal előtt fekszik. Számos fegyvert szákmányoltunk.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, október 3.

Az ellenség előző napi eredménytelen és súlyos veszteségekkel járó támadásai által elcsigázva tegnap odahagyta a Kormin-patak alsó folyásának nyugati partját.

Egyébként északkeleten nincs jelentősebb esemény és a helyzet nem változott.

Olasz hadszíntér. Az olaszok tegnap hajnalban a doberdói fensík északnyugati szakasza ellen nagyobb támadásra csoportosultak. Tűzérésünk meglepte a támadásra készen álló csapatokat és tüzelésével nagyrészt szétugasztotta. Így az ellenség vállalkozása egy zászálójának a Sdrausina-San Martino-i út mentén véghez vitt előretörésévé zsugorodott össze. Ezt a támadást, valamint egy másikat, amelyet déltájban kíséreltek meg, visszavertük. Hasonlóképp megúsult az ellenségnek arra irányuló kísérlete, hogy Redipugliától keletre előnyomuljon.

Bizonys, az ellenség harcvonalai mögött végbemenő mozdulatok, valamint a velencei vasutakon észlelhető élénk forgalom nem kerültek el a figyelmünket.

A délnyugati harcvonal többi pontjain nincs jelentősebb esemény. Höfer, altábornagy.

Berlin, október 3.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérrel: Ellenséges monitorok délután hatásos tüzelést intéztek Westend-fürdő környékére.

Az angolok ismételt kísérleteit, hogy az éjszaka folyamán Loostól északra elvesztett területet ismét visszanyerjék, teljesen sikertelenek maradtak.

Az ellenség súlyos veszteségek és helyenkint elkeseredett közelharcok után felhagyott támadásaival.

Souchezről keletre a franciáknak egy előretörése jelentékeny embertömegek és gázgránátok harcavitele ellenére megúsult. Az ellenségnek Neuville-től a keletre fekvő magaslati állások ellen intézett támadási kísérletét az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A támadást követő éjszakai kézigránátharcban egy 40 méter hosszú árokcsízt elvesztettünk.

A franciák tegnap a Champagneban gyalogsági támadásaikat nem ismételték meg. Az ellenség ágyúzása váltakozó hevességgel tovább tartott. Lemesniltől északra kivetettük az ellenséget egy állásaink irányában előugró árokból, miközben foglyokban is jelentékeny veszteségeket szenvedett. A Villesur Tourbe-től északnyugatra levő állásért folyt kézigránátharcban mi maradtunk felül.

Az ellenség megismételte repülő-támadásait Laon és Vouziers ellen; mindkét helyen ismét több polgári személy esett a ledobott bombák áldozatává. Rethel környékén leszállásra kényszerítettük az Alsace nevű francia léghajót; a benne ülőket elfogtuk. Ma délelőtt nyolc óra 30 perckor Luxemburg semleges városára francia repülőkből bombákat dobtak. Két luxemburgi katona, egy munkás és egy elárulóleány megsebesült.

Keleti hadszíntér. Hindenburg tábornagy hadserege: A Kosjánytól délre lefolyt lovasági harcokban az ellenséget a Mjadszolkán tulsó partjára vetettük vissza. Egyébként lényeges esemény nem történt.

Lipót bajor herceg és Mackensen tábornagyok hadserege: a helyzet változatlan.

Linsingen tábornok hadserege: A cernyci vereség és az ettől a helységtől északra levő arcvonal ellen intézett összes orosz támadások megállítására után az oroszok a Kormin nyugati partját egyes átkelési pontokon levő kisebb őrállások kivételével feladták. A német csapatok által ejtett foglyok száma 2400-ra emelkedett.

Budapest, október 4.

Orosz hadszíntér: A tegnapi nap jelentősebb esemény nélkül telt el. A helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér: A tiroli harcvonalon az olaszok élénkebb tevékenységet fejtettek ki, amely a vilgreuthi és lafrauni fensíkon nagyobb és tartós harcokká fejlődött ki.

A Tonale-szakaszon az ellenségnek az Albiolo-csúcs ellen intézett, heves tűzérési tüzzel előkészített támadását tegnap este véresen visszavertük. A vilgreuthi fensíkon a Tlauton (a Maronia-hegyektől északra) levő hadállásaink kora reggel óta nehéz és középső kaliberű lövegek gyorstüze alatt állott. Délelőtt a rohamra készenálló olasz ellenséges gyalogság kisebb csapatai eredménytelen támadást kísérelt meg. Este az ellenség ezt a támadást nagyszámú, főképpen bersaglieri és alpini csapatokból összeállított haderővel megújította és megközelítette akadályainkat. Éjszaka sikerült egy tábor-szerűen megerősített támpontunkat elfoglalnia, de csapataink szívós harc után, amely a reggeli órákig tartott, újra kiszorították onnan és így összes hadállásaink birtokunkban maradtak. A lafrauni fensíkon már tűzérési tüzelésünk súlyos veszteségeket okozott az olasz gyalogságnak, amelyet visszavonulásra kényszerítettünk. A Buchenstein szakaszon is kisebb ellenséges csapatok előnyomulását könnyen megakadályoztuk.

Délkeleti hadszíntér: A Drina alsó folyásánál élénk csatározás, egyébként semmi. Höfer, altábornagy.

Budapest, október 5.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér Nincs ujság.

Olasz hadszíntér. A délnyugati harc vonalon a helyzet változatlan. Az ellenség a vilgreuthi és lafrauni fensíkon tegnap nem ujitotta meg támadását.

Délnyugati hadszíntér. Csapatunk a Drinamenti határtól kiindulva, szerb területen portyáznak. Foglyokat szállítottak be. Egyébként nincs nevezetesebb esemény. Höfer, altábornagy.

Berlin, október 5.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Az angoloknak a Loostól északra levő erődmű elleni sikertelen támadásaik alkalmával az angolok halottakban és sebesültekben szenvedett igen-igen jelentékeny veszteségeken kívül több mint 80 foglyot és két aknavetőt hagytak kezünk között. Azon árokrészt, melyet a franciák a Givenchijól északnyugatra fekvő magaslaton megszállottak, tegnap visszafoglaltuk, e közben 4 francia gépfegyvert zsákmányoltunk. Champagneban az ellenség erősebb tűzérési tűz alatt tartotta a Soudintól északnyugatra levő állását, ahol az ellenség támadó szándéka felismerhető volt, ágyutüzünk megakadályozta az ellenség előrenyomulását. Zannpinaál aknabombantásokkal megelőztük az ellenséget. Az ellenség számos aknáját szétzúztuk. Ellenséges repülő a Maastól északkeletre fekvő Biachatvaast helysége bombákat dobtak. Egy polgárt megöltek, egyéb kár nem történt.

Keleti hadszíntér. Hindenburg tábornagy hadserege: Az oroszok október 3-án szenvedett vereségeik után állásaink elleni támadását tegnap csak gyenge osztagokkal ismételték. Könnyűszerrel visszavertük őket. A többi hadseregnél semmi lényeges nem történt. Orosz járőrök, amint azt kétségtelenül megállapítottuk, csapataink megtévesztése céljából német sisakokat viselnek. Magától értetődik, hogy az ilyen orosz katonai személyekkel, ha kezünkre kerülnek, a hadijog szerint bánunk el. (Mnisterelnökség sajtóosztálya.)

Oktober 6-ikán.

Az áll. polg. leányiskolának okt. 6-án rendezett gyászünnepélyén tartott emlékbeszéd.

Tárjuk fel egy pillanatra nemzeti történetünk könyvét a forgassuk annak dicső és gyászos lapjait! Hívjuk elő lelkünk szózatára azt a 13 halhatatlan, nagy alakot, akik — bár hozzájuk nem méltó — halálukkal bebizonyították, hogy a lelkükben lángoló legerősebb nemzeti erényből, a hazaszeretetből fakadt és táplált eszményképért: a szabad, független, boldog Magyarországot nemcsak élni, nemcsak fegyverrel harcolni tudtak, de a szent célért képesek voltak martírvértüket is hullatni.

* * *

Az 1848—49-iki szabadságharc annyi hatalmas csatán keresztül is — az oroszok beavatkozása következtében — a világi fegyverletétellel végződött. Az orosz fővezér, Paskievics, a lefegyverzett magyar tábor Békésgyulán adta át az osztrákoknak. Innen indult meg aztán a világ legnagyobb gyászmenete, mely a Békésgyula—aradi országúton vonult végig a

nagysejtemetkezés színhelyére. A bécsi udvar Haynau osztrák tábornok kénye-kedvére bízta az összes foglyokat; annak a Haynau-nak, akinek kezéhez már eddig is egész vérözön, lemeszárolt hazafiak ártatlan vére tapadt.

Haynau nem irgalmazott senkinek; a honvédek tiszteikkel együtt mind besoroztatta az osztrák hadseregbe közkatónának. Több előkelő, magasrangú tisztet felakasztatott, avagy főbe lőtetett. Azután az aradi várba bebörtönözött tábornokokra került a sor. Tizenötön voltak ott összesen. Haynau haditörvényszék elébe állította mindnyájukat és halálra íteltette. A 15 elítélt közül csak egynek ítéletét, a Gáspár Andrásét változtatta 12 évi börtönre; Lenkei János pedig nem bírván rettenetes sorsát elviselni, a börtönben megőrült. Így maradtak 13-an. A foglyok előtt 1849. október 5-én reggel 8 órakor hirtették ki az ítéletet, melyet másnap, október 6-án végre is hajtottak. Szabadságharcunk hős vezérei közül egyszerre 13-an haltak vértanuhalált. Négyen közülük kegyelemképpen golyó által, kilencen pedig bitón szenvedtek ki.

Mind a 13-an amily fenséges nyugalommal és büszke öntudattal hordozták fogságuk kimondhatatlan kínjait, épp oly nyugodtan, büszkén a bíráik mélységes megvetésével fogadták a halált is. Rövid két óra alatt a szörnyű ítélet végre volt hajtván. S a sötét fellegek közül előtörő fényes napsugár 13 halhatatlan hős feje fölé fonta a szentek díszkoronáját!

Oktober 6-ika a legkimagaslóbb mozzanata a hosszú, néma szenvedésnek, melyet nemzetünk Világostól a kiegyezésig átélt. Fáj nekünk és mindig is fájni fog ez évforduló emlékezte, mely véres árnyakat és ki a multak ködéből. De a fájdalom kívül egyebet is érez szívünk ez évfordulón! Mert a mennyire fáj az ő szomorú sorsuk, épp annyira felemel lelkük hősi nagysága; annyira meghat hűségük a drága hazáért. Amennyire fáj szenvedésük, egyben ugyanannyi nyereség, annyi dicsőség árad ránk, magyar nemzetre, az ő önfeláldozó hazaszeretüknek példából. Rettenő volt nemes életüknek kioltása; de az ő haláluk nem megsemmisülést jelent, hanem megdicsőülést. Az ő múlt életüknek gyöngé mécsese kialudott idő előtt, de ugyanakkor meggyújtott az örök élet dicsőségének tűzoszlopa, hogy világítsa nemzetünknek minden időben!

Már a multban is, a vértanuknak poraiból a mi szabadságunk virága nőtt ki! Az aradi sáncokba taposott ereklyék áttűzesítették a szíveket! Ők tartották ébren nemzeti érzéseinket az elnyomatás nehéz napjaiban; ők forrasztották össze a nemzetet egy megszentelt fájdalomban!

S ha lelkünket a jelen pillanatban dicső alakjaikról nemzetünknek a közelmúlt, a jelen és a jövő küzdelmeire fordítjuk: akkor ma fájdalomunk kétszeres, ma a vértanuk emléke kettős súlylyal nehezedik szívünkre, mert a jelenben ismét nagyon nehéz, komoly időket él drága hazánk! Hiszen jelenben is a vértanuk eszményképéért: Magyarország boldogabb jövőjéért él és küzd minden magyar! Azt látjuk, hogy ismét a régi utakon rohan történelmünk véres szekere, azt látjuk, hogy megint az a feladatunk ma is, ami annyiszor volt a multban: hogy a világ minden tája felől reánk tört, tulsúlyban levő ellenségeink közé beékelődve, véres harcot kell vívjunk az igazságért, becületünkért! Valamint a megdicsőülteknek, úgy nekünk is tiszta lobogónk, igaz ügyünk, erkölcsi emelkedettségünk, a legnagyobb erőnk ebben a világgraszoló, nagy háboruban.

És a 13 halhatatlan megelégedéssel, büszkén tekinthet az érettük gyászoló nemzetre! Láthatják, hogy a veszély első pillanatában népünk mint egy család gyermekei, egyszerre

jajdult fel: „Veszélyben a hazánk!” Láthatják, hogy a megváltás nehéz munkájához ma is vannak apostolok; a hősök kora újra feltámadt, új, dicső, csillogó alakok bontakoznak ki, akik ragyogó szemekkel, nemes elszántsággal, dacolva minden veszéllyel küzdenek a vértanuk eszményképéért!

Ti halhatatlan vértanuk! Mindegyik egy-egy fénysugár az örök világosságból! Talán Ti gyújtottátok lángra ismét a régi, bíres magyar vitézséget? Talán a Ti szellemetek tartja ébren e hazában a szabadság és honszerelméletfájában azt a soha el nem lankadó nedvkeringést, mely babérokat terem jelenben is a hősök fejére? Avagy porladó hamvaitok megőrezte a nemzetek elkeseredett harcaát és Csaba vitézeiként megjelentek az ég boltozatján, hogy diadalra segítsétek és vigyék a turulos ősi jelvényt?

Óh gyuljon lángra a Ti emlékezeteknél még fokozottabb mértékben a nemzetnek lelkesedése! A Ti példáitok, a Ti szellemetek üditse fel a hervadó szíveket; pezsditse fel a lankadó erőket; öntsön a esüggédőkbe új reményt és erősítse meg bennünk a hitet, hogy az idek ősz ne az elmúlás, a lemondás gondolatát, hanem az újjászülető nemzeti nagyság reményességét táplálja bennünk; hogy nemzeti életünkben nem a tél, hanem a ragyogó, fényes tavasz fog bekövetkezni!

Hadd reszkessen meg majd a Ti porladó szíveket is a mi teljes győzelmiunktől! Hiszen már eddig is bebizonyítottuk, hogy az összeroskadt tölgyeknek új sarjai nőttek, hogy hű örökösei vagyunk a Ti szellemeteknek! Méltó utódaitok lettünk! Mindnyájunk szívébe vérrel és lánggal van beoltva az a nemzeti tudat, hogy kicsiny hazát adott nekünk a Gondviselés, de ezt a kicsiny országot már eddig is nagygyá tették s még nagyobbá fogják tenni a hősi nemzeti erények!

Tehát:

„Most, hogy ünnepelünk ünneplő ruhába
S szemünkben ragyog, hogy nem vétkezünk:
A sző a szívek zugá orgonája,
— Szabadon halgat mindenki ma rája —
A hatalomnak hatalma velünk.
A vértanuknak halleluja zenghet,
Nagyegyetértően leborul a nemzet.
S hogy az aradi hősök egyre nőnek,
Dicsőség! Üdv! a megújult időnek!”

Marossy Aranka.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— Új postahivatali főnök. A folyó évi július hó végétől üresedésben levő helybeli postahivatal főnöki tisztet a kereskedelmiügyi miniszter Jakabos Gergely posta-táv. főtisztre ruházta rá, ki eddig a dési posta- és távirduhivatalnál tett szolgálatot. Az új főnök, Jakabos főtiszt a napokban veszi át a hivatalt Somogyi József posta és távirduhivatal, főnök helyettesétől, ki eddig a hivatalt a közönség legnagyobb elismerése mellett töltötte be.

— Újabb hadikölcsön. A magyar állam a hadviselés költségeinek fedezésére szükséges kölcsönért a legközelebbi időben — köztudomás szerint — újból polgáraihoz fordul. E felhívás bizonyára ismét kellő visszhangra fog találni, mert az első és második ilyenemű emissió felemelő nagy sikere minden kishitű kétsé-

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

Különleges szer gyomorba! és köszvény ellen.
Orvosi szaktekintélyektől legmeglehetőbb ajánlva köszvény, hólyag s vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros hujár, a torok s tüdőszervek bajainál, epekő és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Csira- és vasmentes.

LUHI

Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, rekedtség s a vizeleti szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskedés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető:

Schönborn-Buchheim gróf

SZOLYVA. (Bereg megye.)

uradalmának ásványvíz-bérlőségénél

get megdöbbentő módon bebizonyította, hogy e nemzet fiai megértik e történelmi idők intő szavát és a rájuk háruló kötelességeket minden irányban nemes igyekezettel teljesítik. Dicső katonáink a harcokban egy egész ellenséges világgal vívnak titáni harcot és mondhatlan szenvedések, rettenetes vér- és emberáldozat árán diadalmat, feltartóztatlan lendülettel haladnak előre. Győzelmeink a végső kibontakozást illetően a legszebb reményekre jogosítanak bennünket. Teljes azonban e siker csak úgy lehet, ha a gazdasági téren egyenértékű erőfeszítésről tud az ország tanuságát tenni és pénzügyi kintartása méltó lesz harctéri készségéhez. A magyar nemzet hazafias kötelességteljesítésébe és sokszor kipróbált áldozatkészségbe vetett hitünkre építve, ezuttal is bizunk e gazdasági erőpróba sikerében, de feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy az erre illetékes összes tényezők az emissió népszerűsítése érdekében kellően megtegyék kötelességüket. Meg kell értetni mindazokkal, kiknek anyagi helyzete kedvező, hogy nemcsak legelőkelőbb hazafias kötelességüket teljesítik, ha a kibocsátandó hadikölcsönből jegyeznek, hanem teljes biztonság mellett nagy kamatra helyezik el pénzüket. A felvilágosítás e nagy munkájában részt kell venni mindazoknak, kiknek valamely szélesebb körre befolyásuk van és így elsősorban az érdekes jegyzői kar minél intenzívebb közreműködését tartjuk kívánatosnak. Ők az ország népének természetes irányítói, vezetői, a viszonyokat, a rendelkezésre álló gazdasági erőket ők ismerik legjobban és így az ő tevékenységük fokozhat leginkább eredményt.

— A tengeri-termés zár alá vétele és megállapított ára. A hivatalos lap szeptember 27-iki száma végre meghozta a tengerire is a várva várt kormányhatósági intézkedést. A rendelet szerint annak megjelenési napján a kormány zárlat alatt levőnek jelenti ki az ország egész évi tengeri termését. A termelő saját házi és gazdasági szükségleteire a szükséges mennyiségeket megtarthatja és felhasználhatja, a felesleget azonban csak annak adhatja el, akinek a rendelet szerint vásárlási jogosultsága van. — Ilyen vásárlási jogosultsága van a nem termelőnek, törvényhatóságoknak, vállalatoknak és intézeteknek a saját szükségletükre, van továbbá a kereskedőknek, akik azonban a megvásárolt tengerit csak a Haditermék rt.-nak adhatja el. Az árakra vonatkozólag a régi maximális árat hagyta érvényben a rendelet, mely szerint a közönséges tengeri 26 K, a csinkantin és más különös faj tengeri 28 K. métermázsánként. A legfőbb ideje volt már, hogy a tengeri hivatalos árával egyszer tisztába legyünk, mert már egy pár hét óta árulják piacunkon az új tengerit, melyből a legközönségesebbet is tiszta nyersen 40—42 koronáért adják a termelők, ami a buza ára mellett igazán nevetséges és a hatóság behunyott szemmel nézi ezeket.

— A személyforgalom korlátozása. A m. kir. belügyminiszter 32,000. eln. szám alatt terjedelmes rendeletet bocsátott ki a hadművelleti területen a személyforgalom korlátozásáról és az igazolási kötelezettség szabályozásáról. A rendelet 10 szakaszból áll. Fontosabb rendelkezései, hogy a külső hadművelleti területbe osztott vármegyékbe és városokba ezután csak arkpécsi igazoló jeggyel lehet utazni és a hatóság (a főszolgabíró) ilyen igazoló jegyet csak kifogástalan és teljesen megbízható egyének részére állíthat ki. Az igazolási jegy kiállításáért díjat venni nem szabad, a kérelmező azonban bélyegilleték címén és pedig cselédek, legények, inasok, napszámosok, munkások és általában oly személyek, akik a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élnek, 30 fillért, egyéb személyek pedig 2 koronát tartoznak leróni. A belső hadművelleti terület határvonalainak átlépése tilos. Kivétel tehető azon személyekre nézve, kik kellően igazolják, hogy katonai, vagy más közügyben, vagy fontos és halasztást nem tűrő családi okokból kell utazniuk. A rendelet ellen vétők 15 napi elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetők.

— Utlevél az elfoglalt orosz területre. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara értesíti a közönséget, hogy az osztrák-magyar katonai igazgatás alatt álló területre a

282—1915. M. E. sz. rendelet szerint kiállított speciális utlevéllel lehet utazni, amelyet a ki-rendelt utlevél vizsgáló állomásnak vagy a hadügyminiszterium, hadseregparancsnokság, vagy hadtápparancsnokságnak láttamozásával el kell látni. A láttamozási kötelezettség alól felmentvők az oly kereskedelmi, vagy ipari vállalatnak a főnökei, vagy képviselői, akik a székhelyük iparhatósága és a keresk. és iparkamarák által láttamozott külön értesítőivel igazolhatják magukat. Az e célra szolgáló értesítő mintája a kamaránál megkapható.

— Az iskolák a háború beteg árváiért. A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János kormányzata alatt álló Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület, amely a háború szerencsétlen beteg árvái részére Siófok és Balatonvilágos között Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatóriumot épít és amely a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen ingyen nagy áldozatkészséggel végzi az áldásos munkaközü Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumában is. Azonkívül a mártírhaltalt halt Hohenberg Zsófia hercegasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot kíván létesíteni és ennek érdekében fordul a magyar nemzet gyermekeihez, kérve azok segítségét. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldásán az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felsegítésének ügye a tanulóiifjúság lelkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóiifjúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen.

Rákosi Jenő gyönyörű szózáttal fordul most a tanulóiifjúsághoz, hogy néhány fillérrel e nagy és szent célok elősegítéséhez hozzájáruljanak. A gyűjtéshez szolgáló íveket a tanintézetek tanárai és tanítóiól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, melylyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik. Felkérjük tehát a tanulóiifjúságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák azon törekvést, hogy a gyermekszanatórium gyűjtés minél eredményesebb legyen és hogy a magyar gyermekvédelem elsősorban éreztesse áldásait azokon a szerencsétlen beteg kisdedeken, akiknek apjuk a rettentő háborúban érettség elvérzett!

— Mit ír erről az Est? Minden országos minden közérdekű kérdésben, ez Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről Az Est ír, abban a kérdésben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont. Amit Az Est ír, azután Magyarország legjobb újságírói mennek szerte a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnek, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomata szobájában, a csatatereteken, a szerencsétlenség színhelyén; mindenütt, ahol az ember nyomorúságának és diszcsőségének küzdelme lejátszódik. Az Est mindenütt ott van, ahol valami történik, azt akarjuk tehát, hogy ahol csak Magyarországon érdeklődnek az iránt, hogy mi történik a világon, legyen szintén ott Az Est, mert a mellett, hogy ez igazán európai színvonalu napilap a leggyorsabban ér el hozzánk, előfizetési ára is minimális, mert három hónapra 4 K 50 fillérbe

kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld Az Est kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körut. 20.

Legujabb!

Budapest, október 6.

(Hivatalos.) Orosz hadsintér: Nincs változás.

Olasz hadsintér. A wilgereuchi fensikon éjféltől az olaszok egy erős támadását, mely helyenként megközelítette akadályainkat, véglegesen visszavertük.

Délkeleti hadsintér. Nincs újság. Höfer, altábornagy.

Berlin, október 6.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadsinterről: A Neuville-től északra emelkedő magaslatokon a franciáknak egy kézigrántat támadását visszavertük. A Champagneban a franciák tegnap megkísérelték, hogy eddigi támadó arcvonalunkon az offenzívát megújítsák. Az ellenség azt hitte, hogy erős ágyutűzzel, amelyet délután a legnagyobb heveséggel fokozott, állásunkat a tervezett általános támadás céljából rohamra megérleli. Ezenközben pedig az egész arcvonalon rohamcsapatok készültek helyezni. Az ellenség kiinduló állásra nehezedő ágyutűzünk alatt a franciáknak csak egyes helyeken sikerült csapatokat rohamra előre hozni. Ahol rohamot intéztek, ott súlyos veszteségeik mellett visszavertük őket. Így a Somepy Apuaini műút mellett több ízben megismételt rohamaik teljesen összeomlottak és támadásaik Beau Sejour Termettől északra és északkeletre, valamint Wille Sourbettől északnyugatra is teljesen sikertelenek maradtak.

Keleti hadsintér. Hindenburg tábornagy hadserege: Az ellenség a Drijswaty-tó és Krewo között újból nagyobb támadásokat kezdett. A támadások egy részét visszavertük, másik része tűzünkben összeomlott. Az ellenség Ekóziánynál és Wisnewstől közvetlenül délre eleinte sikereket ért el, de ellentámadással, az ellenségnek súlyos veszteségei mellett, ismét javunkra fordítottuk.

Lipót bajor herceg tábornagy és Mackensen tábornagy hadserege: Opartorysktól nyugatra harcok fejlődtek.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

348—1915. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 2061. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Szilágyosomlyó és Vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet javára 132 K — f. s jár. erejéig 1915. évi június hó 12-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. k. 2061/2. számú végzése folytán 132 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi február hó 1. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 118 korona 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg be tudásával az árverés alperes lakásán, Kerestelken, a község házában leendő megtartására 1915. évi október hó 19-ik napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1915. október 1.

Roska Vertán,
kir. bír. végrehajtó.

Nagyszerűen bevált a harcokban küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K -80, 140, 2--.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az "Arany oroszlánhoz" címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I., Elisabethstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

Hirdetmény.

Alantírott közhire teszem, hogy a sarmasági volt urbéres közönség tulajdonát képező „Töklén” nevű erdő

vadászati joga

folyó évi október hó 10-től 1916. évi október hó 10-ig terjedő 1 évre folyó évi október hó 10-én d. e. 8 órakor Sarmaságon, a körjegyzői irodában a legtöbbet ígérőnek árverésen haszonbérbe fog adadni.

Kikiáltási ár 100 korona.

Sarmaság, 1915. szept. 30.

Ábrahám Gábor,

urbéres jegyző.

346—1915. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. k. 2057. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilágysomlyó és Vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet javára 67 korona — fillér s jár. erejéig 1915. évi július hó 12-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. k. 2057/2. sz. végzése folytán 67 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1915. évi március hó 12. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 59 korona 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés Kerestelken, a község-házánál leendő megtartására 1915. évi október 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyó, 1915. szeptember 28.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

350—1915. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 2065. sz. végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilágysomlyó és Vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet javára 160 korona — fillér s jár. erejéig 1915. évi június hó 12-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915-ik évi P. k. 2065/3. sz. végzése folytán 160 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi szeptember 1. napjától 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 144 korona 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával, az árverés alperes lakásán, Kerestelken leendő megtartására 1915. évi október hó 19-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1915. évi okt. 1.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Új fűszer- és csemegeüzlet.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy helyben, a Somogyi Márton ur házában, (volt Gyémánt-féle bolthelyiség), egy a mai kornak teljesen megfelelő

fűszer- és csemegekereskedést

nyitottam.

Főtörökvésem oda irányul, hogy t. vevőimet pontosan és jutányos árban szolgáljam ki.

A t. vevőközönség nagybecsű pártfogását mély tisztelettel kérem.

Lázár Zoltán.

342—1915. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 2064. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilágysomlyó és Vidéke Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet javára 150 korona s jár. erejéig 1915. évi június hó 12-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 2064. számú végzése folytán 150 korona tőkekövetelés, és ennek 1914. évi április hó 1 napjától 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 98 korona 96 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a fizetett összeg betudásával, az árverés Kerestelken a község-házánál leendő megtartására 1915. évi október hó 16-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1915. évi szeptember hó 28. napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

347—1915. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 2063. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilágysomlyó és Vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet javára 120 K — f. s jár. erejéig 1915. évi június hó 13-án fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1915. évi P. k. 2063/2. számú végzése folytán 120 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi november hó 13. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 78 korona — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés alperes lakásán, Kerestelken, a község-házánál leendő megtartására 1915. évi október hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1915. szeptember 28.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

M. kir. földmivesiskola igazgatósága Szilágysomlyó.

Pályázati hirdetmény.

A szilágysomlyói m. kir. földmivesiskola igazgatósága az 1915—1916-ik tanévre állami ösztöndíjas és fizetési helyekre, melyek f. évi október hó 15-én töltetnek be, pályázatot hirdet.

Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt a felvett ifjakat a mezőgazdaság minden ágában főleg gyakorlatilag kiképezni. Az ingyenes helyre kizárólag csak szegénysorsu földmives ifjak vétetnek fel, kik az ingyenes oktatáson kívül lakást, fűtést, világítást, ágyi ruhát, élemezést és mosást kapnak.

Azok, kik mint fizetési helyre vétetnek fel, ugyanazon ellátásban és előnyben részesülnek, mint az ingyenes helyre felvettek s ezért évi 300 (Háromszáz) koronát tartoznak félévi előleges részletekben fizetni.

Felvételi feltételek a következők:

- 1) A betöltött 15 éves életkor, mely keresztlevelel igazolandó;
- 2) az erős, egészséges testalkat, mely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó;
- 3) annak igazolása, hogy a folyamodó írni, olvasni és számolni tud;
- 4) hatósági erkölcsi bizonyítvány;
- 5) az állami ösztöndíjas helyre benyújtott folyamodványhoz hatóság által kiállított és a főszolgabíró, illetőleg a rendőrkapitány által láttamozott szegénységi bizonyítvány csatolandó.

A fizetési helyre pályázó folyamodványa az igazgatósághoz címzendő, aki pedig állami ösztöndíjas helyre pályázik, annak folyamodványa a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz címezendő, de ez is az igazgatósághoz adandó be.

A folyamodványok legkésőbb október hó 15-ig az igazgatósághoz beküldendők.

Szilágysomlyó, 1915. évi október hó 5-én.

Az igazgatóság.